

Ontwerp PROJECTPLAN WATERWET (rijkswaterstaatswerken)

Datum **14 april 2020**
Nummer **RWS-2019/**
Onderwerp **Ontwerp projectplan voor {onderwerp}**

De minister van Infrastructuur en Waterstaat besluit, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavige projectplan tot de aanleg van compenserende maatregelen voor de opstuwning veroorzaakt door de realisatie van Overnachtingshaven Spijk langs de Boven-Rijn vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

1. Projectbeschrijving

Ingevolge artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet geschiedt de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient het plan tenminste een beschrijving te bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop het wordt uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

De maatregelen in dit Projectplan Waterwet komen voort uit een eerder vastgesteld Provinciaal Inpassingsplan (tevens Projectplan Waterwet) voor de overnachtingshaven Lobith. In dit Provinciaal Inpassingsplan is vastgelegd dat voor het opstuwend effect dat de aanleg van de nieuwe overnachtingshaven Spijk heeft op de Boven-Rijn compenserende maatregelen zullen worden getroffen. Deze maatregelen zijn beschreven in het onderhavige Projectplan Waterwet.

De compenserende maatregelen betreffen de aanpassing van 5 stuks kribben langs de noordelijke oever van de Boven-Rijn tussen km 860,7 en 861,5, in de gemeente Zevenaar. De aanpassing betreft het verflauwen van het benedenstroomse talud van de kribben tot een helling van 1:7. De verflauwing wordt uitgevoerd door het aanbrengen van vulmateriaal en een afwerking van waterbouwsteen.

De inhoudelijke beschrijving van het werk is toegelicht in de volgende bijlagen bij dit projectplan:

1. Tekening BF1645-VO-SIT-003, versie 2, 12-01-2019;
2. Notitie BF1645WATNT1811081032, "BPRW-toets tbv Projectplan Waterwet Compenserende maatregelen opstuwning Overnachtingshaven Spijk", 8 juli 2019;

3. Notitie BF1645WATNT1811071717, "Aanvulling op de rivierkundige beoordeling van de Overnachtingshaven Spijk tbv ontwerp compenserende maatregelen voor opstuwning (verflauwde kribben)", 23 mei 2019;
4. Notitie BF1645MANT1901151247, "Controle bestorting kribben nabij overnachtingshaven Spijk", 15 januari 2019.

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

2. Toetsing doelstellingen Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

a. voorkoming en waar nodig beperking overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Aanleiding voor de maatregel is het compenseren van een opstuwingseffect van de realisatie van de nieuwe Overnachtingshaven Spijk, opdat geen wateroverlast optreedt in hoogwatersituaties. De voorkeursvariant, het planontwerp, zoals vastgelegd in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) heeft een nadelig rivierkundig effect: een maximale opstuwning in de rivieras van 6 mm, welke groter is dan de maximaal toelaatbare opstuwning van 1 mm. Daarom worden compenserende maatregelen uitgevoerd, waarmee de opstuwning wordt teruggebracht en wordt voldaan aan de eisen van het vigerende Rivierkundig Beoordelingskader (versie 4.0). Verder is de maatregel getoetst aan het BPRW.

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Ecologische kwaliteit

De maatregelen omvatten het benedenstrooms verflauwen van vijf kribben in de Boven-Rijn. Het verflauwde talud wordt afgewerkt met waterbouwsteen. Om de effecten hiervan op de ecologische toestand (zoals bedoeld in de KRW) te beoordelen is de ingreep getoetst aan het Toetsingskader Waterkwaliteit zoals opgenomen in het BPRW (zie bijlage). De hoofdpunten uit deze toetsing zijn hieronder gepresenteerd:

De ingreep vindt plaats in KRW-oppervlaktewaterlichaam Boven-Rijn, Waal (watertype R7, langzaam stromende rivier/nevengeul op zand/klei). In de aanlegfase leidt de maatregel mogelijk tot een zekere mate van vertroebeling en verstoring van vissen. Dit zijn tijdelijke effecten zonder permanente gevolgen. Verder wordt zandig habitat permanent vervangen door stenig habitat. Dit heeft effect op de samenstelling van macrofauna en vis ter plaatse.

In het KRW-waterlichaam Boven-Rijn, Waal zijn diverse KRW-maatregelen uitgevoerd en gepland, maar de effectiviteit van geen van deze maatregelen wordt negatief beïnvloed door de ingreep.

Door de verflauwing van de taluds van de vijf kribben wordt in totaal een oppervlakte van circa 5 x 3000 m², is circa 15.000 m² zand/grind-bodem, bedekt met stenen. Er is sprake van een zeker effect op de habitats van met name vis en macrofauna, maar vanwege de geringe omvang van het beïnvloedingsgebied van de ingreep ten opzichte van de oppervlakte van het ecologisch relevant areaal is er geen sprake van netto significant negatieve effecten op de relevante biologische kwaliteitselementen. Er is geen negatieve invloed op scores op de biologische maatlaten voor overige waterflora, macrofauna en vis voor het waterlichaam Boven-Rijn, Waal. Er is door de ingreep geen sprake van een achteruitgang van de toestand of het in gevaar brengen van het tijdig bereiken van een goed potentieel.

Om het geringe ontstane effect op de habitats van met name vis en macrofauna te compenseren werkt Rijkswaterstaat een ecologische maatregel uit conform de brief "P.594 OH Lobith locatie Spijk-voorgenomen scopewijziging ecologische maatregel" met kenmerk RWS-2020/9716 van 3 maart 2020. De ecologische maatregel is gereed voor openstelling van Overnachtingshaven Spijk.

Chemische kwaliteit

Er is geen sprake van een maatregel die effect heeft op de chemische waterkwaliteit. De aan te brengen aanvulmaterialen (waterbouwsteen) zullen voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen van het Besluit bodemkwaliteit en onder certificaat worden geleverd.

c. vervulling van de maatschappelijke functies van het watersysteem

Scheepvaart

De maatregel heeft geen effect op de scheepvaartfunctie van de Boven-Rijn (zie Bijlagerapport Rivierkundige beoordeling).

Natuur

Voor het plangebied van de ingreep (verflauwing kribben) is nog geen recente natuurinventarisatie middels veldonderzoek uitgevoerd. Veldonderzoek zal nog plaatsvinden. Op grond daarvan zal nog moeten worden bepaald of een ontheffing moet worden aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wn). Desondanks kan nu al een goede inschatting gegeven worden van de kans dat een vergunning dan wel een ontheffing in het kader van de Wn nodig is. Ook kan aannemelijk worden gemaakt of een vergunning of ontheffing (als die nodig is) kan worden verkregen. Hiervoor zijn twee redenen aan te geven:

- Voor het nabijgelegen plangebied van het projectdeel Overnachtingshaven Spijk (zie Figuur 1) heeft wel recent veldonderzoek plaatsgevonden. Voor natuurwaarden in het rivierdeel van dit plangebied (met name de kribvakken) kan worden aangenomen dat deze niet of nauwelijks afwijken van natuurwaarden in het plangebied voor de kribbenverflauwing. Daarom kan voor deze

- natuurbeoordeling gebruik worden gemaakt van de informatie die is verzameld in het kader van het projectdeel Overnachtingshaven Spijk.
- Voor het project Overnachtingshaven Spijk zijn in 2015 een Flora- en faunawettoets en een Passende Beoordeling opgesteld, resulterend in een Ffwet-ontheffing en een Natuurbeschermingswet-vergunning. Hoewel de Ffwet en de Nbw inmiddels zijn vervangen door de Wet natuurbescherming (Wn) vindt de toetsing van gebiedsbescherming en soortenbescherming in grote lijnen op dezelfde wijze plaats als in 2015-2016.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Gelderse Poort. Natura 2000-gebied Gelderse Poort omvat zowel uiterwaarden als binnendijks polderland en kenmerkt zich door een afwisseling tussen open water, moerassen, slikoever, ruigten, wilgenbossen en diverse typen grasland. Door deze variatie kent het gebied een groot aantal habitattypen en soorten en vormt het een belangrijk broedgebied voor moerasvogels en vogels van waterrijke gebieden en natte graslanden. Tevens is het een belangrijk rust- en foerageergebied voor eenden en ganzen.

Habitats

Het plangebied is beperkt tot de kribvakken en de rivieroever. Deze bevatten geen beschermd habitatype. In de kribvakken is geen kwalificerende vegetatie aanwezig. In het plangebied van de Overnachtingshaven Spijk zijn wel enkele beschermde habitats (slikkige rivieroever, vochtige alluviale bossen en stroomdalgraslanden, zie Figuur 1) aanwezig. Geen van deze habitats is aanwezig in het plangebied van de kribverflauwing. Geen van deze habitats zal worden beïnvloed door de werkzaamheden.

Figuur 1 Beschermd Natura 2000-habitats (links plangebied verflauwing kribben, rechts plangebied Overnachtingshaven Spijk)

Habitatrichtlijnsoorten

De volgende beschermde vissen zijn aangewezen in Natura 2000-gebied Gelderse Poort: zeeprík, rivierprík, elft, zalm, bittervoorn, grote modderkruiper, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Bij een recent visonderzoek tussen rivierkribben nabij het plangebied is geen van deze soorten waargenomen. Toch kan de (incidentele) aanwezigheid van met name kleine modderkruiper en rivierdonderpad niet volledig worden

uitgesloten. Door bij de aanleg zorgvuldig te werken en vissen de mogelijkheid te geven om te ontsnappen kunnen negatieve effecten worden beperkt. Daarmee zijn significant negatieve effecten op de populaties van deze soorten uitgesloten. Ook voor de overige beschermde vissoorten zijn significant negatieve effecten door aanlegwerkzaamheden uitgesloten. De aanwezigheid van de kribben met verflauwde oevers heeft geen invloed op de vissen. Mogelijk ontstaat er door de stenen meer en geschikter habitat voor soorten als de rivierdonderpad (voor zover deze niet wordt verdrongen door de al in grote aantallen aanwezige zwartbekgrondel). Naast genoemde vissen zijn kamsalamander, meervleermuis en bever aangewezen. Voor kamsalamander is in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig. Uit vleermuisonderzoek in het nabijgelegen plangebied van Overnachtingshaven Spijk blijkt dat diverse vleermuissoorten gebruik maken van het gebied, maar dit geldt niet voor de meervleermuis. Aanwezigheid van de bever in het plangebied is niet uitgesloten. Omdat de nabijgelegen beverburchten voorafgaand aan de aanleg van de Overnachtingshaven Spijk onbewoonbaar worden gemaakt zullen er in het plangebied geen bevers aanwezig zijn die door de verflauwing van de kribben kunnen worden verstoord.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Broedvogels en niet-broedvogels

Voor Natura 2000-gebied Gelderse poort zijn 12 broedvogelsoorten aangewezen. Het is verboden broedende vogels te verstoren. Het broeden van vogels in het beïnvloedingsgebied van de werkzaamheden (bijvoorbeeld op de kribben of langs de rivieroever in de vegetatie) is niet op voorhand uit te sluiten. Het verstoren van broedvogels moet worden voorkomen door (1) buiten het broedseizoen te werken en/of (2) werkzaamheden voor het broedseizoen in te zetten en continu door te werken.

Er zijn 26 niet-broedvogels aangewezen, waarvan een aantal watervogels die mogelijk hinder ondervinden van de werkzaamheden. Er is voldoende areaal in de omgeving met ten minste eenzelfde geschiktheid als foerageer- of rustgebied. Vanwege het tijdelijke karakter van de werkzaamheden en de uitwijkmogelijkheden voor de vogels zijn significant negatieve effecten op deze vogels uit te sluiten.

Soortenbescherming

Planten

Via verspreidingsgegevens (Nationale Database Flora en Fauna) zijn geen onder de Wet natuurbescherming beschermde planten gevonden. Ook zijn er tijdens veldinventarisaties nabij het plangebied geen onder de Wet natuurbescherming beschermde planten waargenomen. De in het gebied aanwezige habitats worden niet geschikt geacht voor de meeste van deze soorten, die vaak een voorkeur hebben voor specifieke, vaak schrale, omstandigheden. Het voorkomen van onder de Wet natuurbescherming beschermde planten binnen het plangebied is zeer onwaarschijnlijk. Het is aannemelijk dat t.b.v. de bescherming van vaatplanten geen Wn-ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF (2018) zijn er geen waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende grondgebonden zoogdieren waargenomen of is geschikt habitat aanwezig: bever, egel, haas, bosmuis, gewone bosspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, steenmarter en vos. Voor de meeste van deze soorten geldt een vrijstelling. Dat geldt niet voor bever en steenmarter. Aangenomen kan worden dat de steenmarter geen gebruik maakt van de rivieroever, omdat deze met name rond woningen wordt aangetroffen. Voor de bever geldt dat deze naar verwachting tijdens de aanlegwerkzaamheden niet meer aanwezig zal zijn, omdat de beverburchten onbewoonbaar zullen worden gemaakt. Om die reden is het aanvragen van een Wn-ontheffing waarschijnlijk niet nodig. Mocht toch worden besloten dat een ontheffing moet worden aangevraagd, dan is het aannemelijk dat een deze kan worden verkregen. Een Ffwet-ontheffing voor de bever is immers in 2016 al verleend voor het project Overnachtingshaven Spijk.

Vleermuizen

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF (2018) zijn er geen waarnemingen bekend van vleermuizen binnen het plangebied. In het nabijgelegen plangebied van de overnachtingshaven Spijk komen vier beschermde vleermuissoorten voor. Het betreft Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Watervleermuis. Mogelijk gebruiken deze soorten ook het plangebied van de kribverflauwing als foerageergebied. Verstoring door aanlegwerkzaamheden is denkbaar. Effecten kunnen worden gemitigeerd door de geluidsbelasting en lichtverstoring te beperken. Het is aannemelijk dat een ontheffing in dat geval zal kunnen worden verkregen.

Amfibieën en reptielen

Er zijn in het plangebied geen waarnemingen van amfibieën en reptielen in NDFF geregistreerd. Datzelfde geldt voor het vergelijkbare deel van het plangebied van Overnachtingshaven Spijk (het rivierdeel). Ook bij veldonderzoek in dat deelgebied zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen. Het is daarom aannemelijk dat er geen beschermde reptielen en amfibieën in het plangebied aanwezig zijn. Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Vissen

Door de Wet natuurbescherming beschermde vissoorten die in theorie in het plangebied kunnen voorkomen zijn houting en Atlantische steur. Deze soorten zijn in nabijgelegen kribvakken bij recent visonderzoek niet waargenomen. De habitat in de kribvakken is ook ongeschikt voor deze soorten. Het is daarom aannemelijk dat er geen beschermde vissoorten in het plangebied aanwezig zijn. Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Vogels

Verstoring van broedende vogels door de werkzaamheden t.b.v. verflauwing van de kribben is niet uitgesloten. Het verstoren van broedvogels moet worden voorkomen door (1) buiten het broedseizoen te werken en/of (2) werkzaamheden voor het broedseizoen in te zetten en continu door te werken. In het nabijgelegen plangebied voor Overnachtingshaven Spijk zijn

geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het is aannemelijk dat hetzelfde geldt voor het plangebied van de kribverflauwing. Aanvraag van ontheffing is niet aan de orde.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Ongewervelden

Uit de verspreidingsgegevens van de NDFF (2018) en de eerder uitgevoerde Natuurtoets voor Overnachtingshaven Spijk zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden binnen het plangebied. Tijdens de veldinventarisaties van het plangebied van Overnachtingshaven Spijk zijn ook geen beschermde ongewervelden waargenomen. Geschikte habitats voor de rivierrombout zijn wel aanwezig, maar op basis van veldonderzoek kan worden uitgesloten dat er in het rivierdeel van het plangebied van Overnachtingshaven Spijk rivierrombouts aanwezig zijn. Voor het overige zijn hier geen geschikte habitats aanwezig voor beschermde ongewervelden, die vaak een voorkeur hebben voor zeer specifieke omstandigheden. Hetzelfde geldt voor het plangebied van de kribverflauwing. Het is aannemelijk dat er geen beschermde ongewervelden in het plangebied aanwezig zijn. Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Conclusies

Aannemelijk is dat er in het plangebied van de kribverflauwing geen beschermde habitats en soorten aanwezig zijn die niet ook in het vergelijkbare deel van het plangebied van de Overnachtingshaven Spijk zijn te vinden. Er is geen sprake van vernietiging van beschermd Natura 2000-habitats en evenmin van significant negatieve effecten op habitatrichtlijnsoorten of vogelrichtlijnsoorten. Het is daarom aannemelijk dat geen vergunning in het kader van de Wn aangevraagd hoeft te worden. Het is ook aannemelijk dat er geen Wn-ontheffing nodig is voor vaatplanten, reptielen & amfibieën, vissen, vogels en ongewervelden. Waarschijnlijk hoeft er evenmin ontheffing te worden aangevraagd voor bever en steenmarter. Mogelijk moet voor vleermuizen een Wn-ontheffing worden aangevraagd. Aannemelijk is dat deze zal worden verkregen.

Conclusie toetsing doelstellingen Waterwet

De uitvoering van dit projectplan is in overeenstemming met de doelstellingen van de Waterwet.

3. Wijze van uitvoering

Bij de uitvoering zal in ieder geval voldaan worden aan de zorgplicht zoals beschreven in artikel 6.15 van het Waterbesluit en de artikelen 6.8 en 6.9 van de Waterregeling.

Het werk wordt geheel uitgevoerd vanaf het water. Aanvulmaterialen zullen per schip worden aangevoerd en met drijvend materieel in het werk worden gebracht. Deze werkzaamheden kunnen veilig en met minimale hinder voor het doorgaande scheepvaartverkeer op de Boven-Rijn worden gerealiseerd. Door deze werkwijze treden ook geen tijdelijke effecten op door verstoringen in de nabijgelegen uiterwaard.

Het werk wordt uitgevoerd voordat de opstuwingseffecten in de Boven-Rijn door aanleg van de Overnachtingshaven Spijk ontstaan.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Op basis van de Implementatiewet herziening m.e.r.-richtlijn hoeft voor het Werk geen milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld en er is geen m.e.r.-beoordeling nodig.

De activiteit valt in categorie D 3.2 uit Bijlage D van het Besluit m.e.r.: *“De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken.”*. Het te nemen besluit betreft de vaststelling van een projectplan Waterwet door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Dit besluit is niet in de bijbehorende kolommen ‘Plannen’ en ‘Besluiten’ genoemd. In de kolom ‘Gevalen’ is geen drempelwaarde vermeld. Een procedure m.e.r. is niet noodzakelijk.

Planologische inpassing

Bij beoordeling van de uitvoerbaarheid van een projectplan speelt het planologische regime een belangrijke rol.

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project zal worden uitgevoerd het bestemmingsplan Buitengebied 2008 vastgesteld. De voorgenomen activiteit past binnen het geldende bestemmingsplan.

Andere noodzakelijke vergunningen, andere relevante besluiten of meldingsplichtige handelingen

Zoals hierboven aangegeven, zal na het beschikbaar komen van de informatie uit het natuuronderzoek op locatie een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

Aangezien geen sprake is van een bouwwerk, is geen vergunning op grond van de Wabo nodig.

Tenslotte zal door de uitvoerend aannemer voor het aanbrengen van steenachtige materialen een melding worden gedaan voor de toepassing ervan op grond van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk).

Globale planning

- Opdrachtverlening: 2020
- Uitwerking uitvoeringsontwerp: Q3 2020
- Realisatie: Q4 2020 tot einde 2021

Overige uitvoeringsaspecten

De activiteiten vinden volledig op eigendom van het de Staat plaats in het zomerbed van de Boven-Rijn. In het gebied is geen sprake van kabels en leidingen in de bodem.

Calamiteiten of ongewoon voorval

Rijkswaterstaat stelt alle directe belanghebbenden onmiddellijk op de hoogte van het voorval en de maatregelen die getroffen worden om de nadelige gevolgen te beperken. Rijkswaterstaat houdt een logboek bij van alle ongewone voorvallen en calamiteiten.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

4. Beschrijving van voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen

Ten behoeve van de nautische veiligheid tijdens de realisatie zal een vaarwegmanagementplan worden opgesteld door de opdrachtnemer in de realisatiefase. In dit plan zullen tijdelijke verkeersmaatregelen in het belang van het scheepvaartverkeer op de Boven-Rijn zoals bebording en markering worden uitgewerkt. Deze maatregelen zullen worden afgestemd met de vaarwegbeheerder en scheepvaartbegeleiding.

5. Schadevergoeding

Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de rechtmatige uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een verzoek om schadevergoeding indienen als bedoeld in artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd.

Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Geen beroep op de regeling van artikel 7.14 Waterwet staat open ten aanzien van bouw- of aanlegsschade die door onrechtmatig handelen is veroorzaakt. Voor die schade kan een afzonderlijk verzoek worden ingediend bij de Minister van Infrastructuur en Milieu.

6. Procedure

Dit besluit is tot stand gekomen met toepassing van de regels over de openbare voorbereidingsprocedure in afdeling 3.4 in de Algemene wet bestuursrecht. Het ontwerp Projectplan Waterwet zal 6 weken ter inzage worden gelegd. In deze periode kan een ieder een zienswijze op dit plan kenbaar maken.

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Het projectplan op grond van artikel 5.4, lid 1, van de Waterwet is genoemd in de bijlage bij art. 1.1 van de Crisis- en Herstelwet, zodat de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet hierop van toepassing zijn. Dit heeft de volgende gevolgen voor een eventueel beroep tegen het definitieve besluit:

- a. de beroepsgronden moeten in het beroepschrift worden opgenomen;
- b. het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend, en
- c. beroepsgronden kunnen na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld.

De aanleg van de Overnachtingshaven wordt door RWS uitgevoerd in samenwerking met bestuurlijke partners gemeente Zevenaar en Waterschap Rijn & IJssel. In dit kader vindt periodiek overleg plaats op ambtelijk niveau en bestuurlijk niveau.

Contactpersoon uitvoering werken

RWS PPO
Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Contactpersoon: de heer I. Blok
Telefoon: 088 797 4900

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
namens deze,
DE DIRECTEUR NETWERKONTWIKKELING RIJKSWATERSTAAT OOST
NEDERLAND,

namens deze,

Drs. J.C. van Hees

MEDEDELINGEN

ZIENSWIJZEN

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan vanaf 6 weken vanaf de dag waarop het ontwerpbesluit ter inzake is gelegd schriftelijk of mondeling een zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren worden gebracht.

Zienswijzen kunnen worden ingediend bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Rijkswaterstaat Dienst Oost Nederland, afdeling Vergunningverlening, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht.

Wanneer u vragen heeft of wanneer u zich afvraagt of het indienen van een zienswijze voor u de geschikte aanpak is, kunt u ook hierover contact opnemen met de in deze brief vermelde contactpersoon. De contactpersoon kan met u overleggen over de te volgen procedure en u informeren over andere mogelijkheden die Rijkswaterstaat u eventueel kan bieden om tot een oplossing te komen.

Zienswijzen zullen door Rijkswaterstaat in behandeling worden genomen. Hierbij zal in de Nota van Zienswijzen worden aangegeven op welke wijze Rijkswaterstaat hiermee zal omgaan en of dit leidt tot een aanpassing van het onderhavige Projectplan Waterwet. Vervolgens wordt de Nota Zienswijzen met het Projectplan Waterwet vastgesteld en gepubliceerd en 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende 6 weken vanaf de dag dat van terinzagelegging kan beroep worden ingesteld bij de Rechtbank Gelderland, Sector bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw beroepschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de hierboven genoemde rechtbank. De rechtbank zal u hiervoor griffierecht in rekening brengen.

afschrijftlijst

Een afschrift van dit projectplan is verzonden aan:

- Waterschap Rijn & IJssel, t.a.v. L. Post
- Gemeente Zevenaar, t.a.v. A. Schenk
- Inspectie Leefomgeving en Transport t.a.v. P. de Jong

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Toelichting op het modelprojectplan (Waterwet) voor aanleg of wijziging van waterstaatswerken, niet zijnde primaire waterkeringen

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Projectplanplicht
  - 2.1 Wettelijke grondslag
  - 2.2 Aanleg of wijziging van waterstaatswerken
  - 2.3 Initiatief projectplan
  - 2.4 Uitzonderingen op de projectplanplicht
  - 2.5 Juridische status projectplan
  - 2.6 Watervergunning eigen dienst
3. Inhoud van het projectplan
  - 3.1 Hoe wordt het projectplan ingericht en waaraan wordt getoetst?
    - 3.1.1 algemeen
    - 3.1.2 het betrokken werk
    - 3.1.3 toetsing Waterwet
    - 3.1.4 wijze van uitvoering en zorgplicht
    - 3.1.5 voorzieningen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken
  - 3.2 Mer-(beoordelings)plicht/passende beoordeling
  - 3.3 Andere vergunningen/besluiten
  - 3.4 Geldingsduur
  - 3.5 Schadevergoeding/nadeelcompensatie
4. Wie stelt het projectplan vast?
5. Vorbereidingsprocedure
  - 5.1 Algemeen
  - 5.2 Crisis- en herstelwet

keuzeschema Waterwet-projectplannen RWS

1. Inleiding

Bij aanleg of wijziging van *waterstaatswerken door of vanwege Rijkswaterstaat* moet op grond van de Waterwet een projectplan worden vastgesteld. Dit is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Om zoveel mogelijk uniformiteit te bereiken en het werken met dit instrument voor RWS gemakkelijker – en meer uniform - te maken is een model ontworpen. Het is de bedoeling dat in het besluit zelf de (waterstaatkundige) afweging en motivering van het project staan. Ook de eventuele maatregelen om schade of hinder te voorkomen of te beperken staan hierin. Uiteraard kan voor het overige worden verwezen naar onderliggende rapporten, plannen, technische uitwerking e.d.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op het modelprojectplan. Het model is in de eerste plaats geschreven voor projectplannen die de aanleg of wijziging van *andere waterstaatswerken dan primaire waterkeringen* mogelijk maken.

Projectplannen voor primaire waterkeringen (aanleg, verlegging en versterking) komen tot stand na een bijzondere wettelijke procedure (par. 5.2 van de Waterwet). Deze procedure voorziet in de goedkeuring van het projectplan en de coördinatie van besluiten die nodig zijn voor de uitvoering daarvan door gedeputeerde staten. Deze bijzondere procedure kan tevens van toepassing worden verklaard op de vaststelling van andere projectplannen van waterschappen. Verder bevat artikel 5.4 een vijfde lid dat speciaal ziet op de *inhoud* van een projectplan waarmee de verlegging van primaire waterkering mogelijk wordt gemaakt.

Voor de goede orde: het modelplan is slechts een richtsnoer. Het is aan te bevelen bij het opstellen en vaststellen van een concreet projectplan altijd een jurist te betrekken, gelet op de complexe juridische vragen die in de praktijk kunnen rijzen.

Tot slot is het goed te melden dat het instrument projectplan niet zal terugkomen in de thans in voorbereiding zijnde nieuwe Omgevingswet waarin naast onder meer de Wro, Tracéwet en de Wabo, ook de Waterwet opgaat. Daarvoor in de plaats komt voor aanleg of wijziging van waterstaatswerken het projectbesluit, dan wel de omgevingsvergunning eigen dienst. De Omgevingswet zal hoogstwaarschijnlijk niet eerder dan in 2021 of 2022 in werking treden.

2. Projectplanplicht

2.1 Wettelijke grondslag

De wettelijke grondslag voor de vaststelling van de Wtw-projectplannen voor rijkswaterstaatswerken staat in artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet.

De aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder geschiedt overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

2.2 Aanleg of wijziging waterstaatswerken

Volgens de toelichting bij de Waterwet gaat het bij *aanleg of wijziging* van waterstaatswerken uitsluitend om werken of werkzaamheden in of bij het waterstaatswerk, die tot gevolg hebben dat wijziging wordt gebracht in de normatieve toestand van het waterstaatswerk zoals eventueel vastgelegd in de legger voor waterstaatswerken. In een legger wordt immers omschreven waaraan een waterstaatswerk naar ligging, vorm, afmeting en constructie moet voldoen.

Bij wijziging of aanleg moet dus worden gedacht aan structurele veranderingen in het waterstaatswerk, zoals aanleg nevengeulen, maaiveldverlaging, aanpassing kribben, aanleg kades (voor zover beheerd door RWS) en onderwaterdrempels.

Overige ingrepen worden niet beschreven omdat deze geen onderdeel uitmaken van de aanleg/wijziging van het waterstaatswerk. Dit betekent dat voor onderhoud en/of voor herstelwerkzaamheden, waarbij normaliter geen sprake is van wijziging in de normatieve toestand, de verplichting tot vaststelling van een projectplan niet bestaat. Zo zullen de meeste waterbodemsaneringen niet aan dit criterium voldoen.

De beschikbaarheid van een legger voor een waterstaatswerk is overigens géén vereiste om een projectplan te maken. De legger zal alleen wel helpen de vraag te beantwoorden of sprake is van aanleg of wijziging van een waterstaatswerk.

De projectplanplicht heeft betrekking op *waterstaatswerken*, te weten: oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen, bergingsgebieden of ondersteunende kunstwerken. Uitvoering van een werk waarmee het grondwaterlichaam wordt beïnvloed wordt gelijkgesteld aan de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk.

Oppervlaktewaterlichamen zijn bijvoorbeeld de rijksrivieren; de daarin gelegen sluizen en stuwen zijn de ondersteunende kunstwerken.

Voorbeelden van activiteiten waarvoor een projectplan wordt gemaakt zijn:

- structurele verdieping van vaarwegen (voor zover niet in een tracébesluit vastgelegd)
- realisatie vispassages
- aanleg eilanden in rijkswater
- verlaging kribben in de rivier
- aanleg nevengeul
- aanleg van een dam
- verplaatsing van kaden

Bruggen over rivieren zijn géén ondersteunend kunstwerk van de rivier. Dergelijke bruggen vervullen immers geen functie voor de rivier maar wel

voor bijvoorbeeld een daarop gelegen rijksweg. Het zijn daarmee geen kunstwerken in de zin van de Waterwet, maar ze behoren tot de categorie 'droge' kunstwerken. Wanneer deze in een rijksweg zijn gelegen, zijn het kunstwerken in de zin van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

2.3 Initiatief projectplan

De aanleg of wijziging van het waterstaatswerk moet 'door of vanwege' de beheerder geschieden. De term 'door of vanwege' duidt er op dat het om een initiatief van de beheerder' gaat en niet om (vergunningplichtige) werken of werkzaamheden van anderen. De aanleg of wijziging moet door de waterbeheerder zelf - of in opdracht van hem - worden gerealiseerd. Ook als bij een project meerdere opdrachtgevers betrokken zijn blijft de waterbeheerder verantwoordelijk voor de werkzaamheden in zijn beheergebied. Zowel Rijkswaterstaat als de waterschappen vervullen de rol van beheerder in de zin van de Waterwet en zijn verplicht om voor aanleg of wijziging van hun waterstaatswerken een projectplan vast te stellen.

Met behulp van de onderstaande criteria kan worden bepaald of sprake is van een verantwoordelijkheid van de waterbeheerder, met andere woorden: of sprake is van uitvoering 'vanwege' de beheerder.

1. *Het gaat om uitvoering van een concrete maatregel waarmee wordt beoogd een waterstaatswerk aan te leggen of te wijzigen.*
2. *De maatregel moet worden getroffen in opdracht van de waterbeheerder die het betrokken waterstaatswerk in beheer heeft of krijgt.*
3. *De waterbeheerder moet de uitvoering van deze maatregel – voor zover het betreft de aanleg of verbetering van het waterstaatswerk - financieren.*
4. *Met degene die de maatregel uitvoert zijn rechtens afdwingbare afspraken gemaakt over de wijze van uitvoering en de realisatietermijn.*

Indien wordt voldaan aan deze criteria is sprake van het aanleggen of wijzigen van een waterstaatswerk vanwege de beheerder en moet de waterbeheerder een projectplan opstellen.

2.4 Uitzonderingen op projectplanplicht

Op de verplichting om een projectplan vast te stellen bestaat een aantal uitzonderingen. Indien de Tracéwet of de Spoedwet wegverbreding van toepassing is, een rijks- of provinciaal inpassingsplan op grond van de Wro wordt opgesteld waarin de aanleg of wijziging van het waterstaatswerk is opgenomen, dan is de projectplanplicht niet van toepassing. Dit is geregeld in artikel 5.4, zesde lid, van de Waterwet. De bepaling strekt ertoe om samenloop met besluiten op grond van de Tracéwet of de Wet ruimtelijke ordening te voorkomen.

Indien de minister werken wil realiseren met betrekking tot een watersysteem biedt deze wetgeving immers al voldoende instrumenten om het waterbelang een plaats te geven. Mocht één van de genoemde wetten van toepassing zijn, dan zal de aanleg of wijziging van

waterstaatswerken een plaats moeten krijgen in het besluit op grond van die wetten. Waar dat betreft inpassingsplannen op grond van de Wet ruimtelijke ordening zal dat betreffen de planregels en de verbeelding in het besluit. Het betreft dan de ruimtelijke aspecten (ligging, afmeting en eventueel ook vorm) van het nieuw aan te leggen of te wijzigen waterstaatswerk. In het ruimtelijk besluit zelf bestaat niet de mogelijkheid constructieve elementen van het waterstaatswerk op te nemen. Dat kan eventueel wel in een bijlage bij de toelichting op het besluit.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Daarbij wordt door de waterbeheerder niet alleen een watertoets uitgevoerd, zoals die ook plaatsvindt bij bestemmingsplannen. In de praktijk is er behoefte aan een meer technische toets op de kwaliteit van het waterstaatswerk, waarbij in sommige gevallen het waterschap als toekomstige beheerder van bijvoorbeeld een dijk een belangrijke rol heeft. Hoewel dit niet in de wet is vastgesteld, wordt aan het inhoudelijk oordeel van de waterbeheerder een belangrijk gewicht toegekend in het kader van de besluitvorming als bedoeld in artikel 5.4, zesde lid.

2.5 Juridische status projectplan

Het projectplan heeft in de Waterwet formeel-juridische status gekregen. Een dergelijk (plan)vaststellingsbesluit is een zogeheten appellabel besluit. Het ambtshalve besluit is op rechtsgevolg gericht en is dan ook, al dan niet na de voorafgaande bezwarenprocedure (zie in dat verband artikel 7:1, eerste lid, onderdeel d, van de Algemene wet bestuursrecht), vatbaar voor beroep op de rechter.

2.6 Watervergunning voor eigen dienst

Een 'watervergunning eigen dienst' voor gebruik van eigen waterstaatswerken is voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk niet aan de orde nu de noodzakelijke belangenafweging en rechtsbescherming is gewaarborgd door de verplichting om een voorafgaand projectplan vast te stellen. Daarbij dient men wel te beseffen dat een projectplan niet met zich mee brengt dat helemaal geen watervergunning meer vereist is. Voor bijvoorbeeld het brengen van stoffen in een oppervlaktewaterlichaam en lozing of onttrekking van water door de waterbeheerder blijft de eventueel benodigde 'vergunning eigen dienst' verplicht. Bovendien eisen veel waterschappen van Rijkswaterstaat een watervergunning voor werkzaamheden in hun eigen beheergebied. Waterschappen kunnen immers in hun eigen keur (verordening) bepalen dat hun eigen bestuur wel is vrijgesteld van de vergunningplicht maar RWS niet.

Voor het uitvoeren van onderhoud dan wel de aanleg of wijziging of overig gebruik van waterstaatswerken door of vanwege een waterschap geldt wel een algemene wettelijke vrijstelling (artikel 6.12, tweede lid, aanhef en onder c. van het Waterbesluit met bijbehorende toelichting).

3. Inhoud van het projectplan

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

3.1 Hoe wordt het projectplan ingericht en waaraan wordt getoetst?

3.1.1 algemeen

De elementaire eisen die aan een projectplan worden gesteld staan in artikel 5.4, tweede lid, van de Waterwet.

"Het plan bevat ten minste een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk."

Het projectplan dient in ieder geval zo volledig mogelijk te zijn en het vaststellingbesluit dient gebaseerd te zijn op een goede motivering. Het dient een draagkrachtige onderbouwing te bevatten van de keuze van het betrokken ontwerp en de toets aan de waterstaatkundige doelstellingen van de wet.

Ook moet aannemelijk zijn dat het project uitvoerbaar is, mede gelet op de nog te verkrijgen vergunningen, de uitvoeringskosten en beschikbaarheid van benodigde gronden.

Het is uiteraard mogelijk om het projectplan te wijzigen indien daartoe wegens veranderende feiten, omstandigheden of wetgeving concrete aanleiding bestaat. In het geval de wijzigingen vrij ingrijpend of talrijk zijn kan ook worden gekozen voor een geheel nieuw projectplan.

3.1.2 het betrokken werk

Wat wordt aangelegd of gewijzigd? Zorg voor een zo precies mogelijke aanduiding van de locatie, bij voorkeur met kadastrale nummers en verwijzing naar de (ontwerp)legger. Aan de hand van de legger kan immers worden aangetoond dat sprake is van aanleg of wijziging van een waterstaatswerk.

Denk dus niet alleen aan een beschrijving in woorden, maar ook aan inzichtelijk kaartmateriaal: tekeningen of dwarsprofielen. De schaalgrootte van de kaart is afhankelijk van de aard en omvang van het werk, maar gedacht kan worden aan 1:2.500-1:10.000.

3.1.3 toetsing Waterwet

Onder de paragraaf "toetsing aan Waterwet" worden de doelstellingen in artikel 2.1 nagelopen.

Een van die doelstellingen betreft de waterkwantiteit, in het bijzonder voorkoming, en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.

Conclusies aangaande rivierkundige aspecten kunnen worden overgenomen uit het Effectrapport Hydraulica, indien dat voor het project is opgesteld.

Ook de toetsing aan de Beleidsregels grote rivieren (Bgr) hoort erbij. Strikt genomen zijn de Bgr alleen bedoeld als toetsingskader voor bestemmingsplannen en vergunningen, maar omdat veel projectplannen in

de plaats komen van de vergunningen eigen dienst (die ook worden getoetst aan de Bgr) vallen ook de projectplannen hier onder. Gaat het bijvoorbeeld om een project tot rivierverruiming die plaatsvindt op een rivierkundig aanvaardbare locatie, dan is de uitzonderingsgrond in artikel 6d van toepassing.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Wat betreft de scheepvaarteffecten zijn onder meer de morfologie en de dwarsstroming van belang. Zo kan worden opgemerkt dat de vaarwegmarkering (kribbakens) in stand wordt gehouden.

Het gaat hier ook om de ecologische doelstellingen. Het projectplan mag niet leiden tot achteruitgang van de toestand of tot het in gevaar brengen van het tijdig bereiken van een goede toestand/goed potentieel. Hiervoor dient het Beslisschema ecologie doorlopen te worden, wat als onderdeel van het Toetsingskader Waterkwaliteit als bijlage bij het BPRW is gevoegd. Het is mogelijk dat in het projectplan, voor zover het betreft de wijze van uitvoering van de aanleg of wijziging van het waterstaatswerk, slechts een globaal oordeel wordt gegeven over de effecten van de uitvoering van het projectplan op de ecologische toestand van het watersysteem. In dat geval wordt gemotiveerd dat nadere toestemmingen benodigd voor de uitvoering ook expliciet getoetst zullen worden aan het doel van voorkoming van achteruitgang en het tijdig bereiken van een goede toestand/goed potentieel.

3.1.4 wijze van uitvoering en zorgplicht

De beschrijving van de uitvoering ziet volgens de toelichting bij de wet niet alleen op de technische uitvoering, maar ook op de inpassing van het project in de omgeving. De wijze van uitvoering is op het moment van vaststellen van het projectplan Waterwet echter niet altijd in detail bekend.

De algemene wens is om de markt vroegtijdig bij de planvorming te betrekken. Het is mogelijk een projectplan te maken met alleen functionele eisen, met in een latere fase een technische uitwerking daarvan in een design- en constructiefase. Dit heeft gevolgen voor het detailniveau van het projectplan.

Veel details zullen bij het schrijven van een plan nog niet bekend zijn, maar een te gering detailniveau zal spanning opleveren met de rechtszekerheid van het projectplan. In ieder geval dient de rechtszekerheid ten aanzien van waterstaatkundige belangen – en belangen die mogelijk door het project worden geschaad – ten tijde van vaststelling van het projectplan al voldoende bekend te zijn en te zijn geborgd.

Indien de uitvoeringswijze ten tijde van de vaststelling van het projectplan nog niet helemaal duidelijk is, dan worden - op basis van risico's in de uitvoering - randvoorwaarden voor de uitvoering beschreven in het projectplan. Dit geldt alleen voor de aspecten die bij het betreffende initiatief 'kritisch' zijn. Dan dient immers te worden beoordeeld of met vaststelling van het projectplan moet worden gewacht totdat wel meer duidelijk is, of dat met de nodige randvoorwaarden voldoende waarborgen worden geboden. Het gaat dus om aspecten die voor het project beslissend zijn. Of hiervan sprake is wordt op basis van

'expert judgement' door de beheerder bepaald en gemotiveerd in het projectplan.

De zorgplicht in de Waterwet blijft overigens onverminderd van kracht. Voor de aspecten die niet risicovol of kritisch zijn moet nog steeds voldaan worden aan de zorgplicht in artikel 6.15 van het Waterbesluit.

De randvoorwaarden voor de uitvoering worden in het besluit zoveel mogelijk functioneel gespecificeerd. Gedacht kan worden aan:

- * locaties die uitgesloten worden als depotruimte.
- * locaties die uitgesloten worden als locatie voor laad- en losvoorzieningen.
- * periode van uitvoering in verband met hoogwater.
- * (on)mogelijkheden van transport over water.

De randvoorwaarden zijn voor de uitvoering rechtstreeks bindend. Er wordt in het projectplan geen uitvoeringsplan voorgeschreven.

3.1.5 voorzieningen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken

Bewust is ervan afgezien om de mogelijk nadelige gevolgen van een project en de in verband daarmee te treffen voorzieningen verder te specificeren in wetgeving. Daarvoor lopen de mogelijk nadelige gevolgen van de uitvoering van een project te veel uiteen. Belangrijk is echter wel dat het moet gaan om nadelige gevolgen waarvoor de waterbeheerder ook bevoegd is om eventuele maatregelen te treffen (gezien de doelstellingen van de wet in art. 2.1 Waterwet).

Per project zal daarom moeten worden gezien, wat de mogelijk nadelige gevolgen van de uitvoering van een project zijn, en welke concrete voorzieningen kunnen worden getroffen om die gevolgen te beperken of ongedaan te maken. Deze verantwoording vormt een belangrijk onderdeel van het besluit. Voor zover mogelijk maken de voorzieningen onderdeel uit van het projectplan.

Artikel 5.4 van de Waterwet heeft uitsluitend betrekking op de aanleg of wijziging van het waterstaatswerk. De beheer- of onderhoudsfase die volgt na de oplevering van het werk valt niet onder de reikwijdte van het projectplan. Daarom kunnen ook geen onderhouds- of beheerverplichtingen worden opgenomen in een projectplan. Wel kan in de toelichting op het besluit worden ingegaan op de eventuele aanwezigheid van een beheerplan of een overeenkomst met de toekomstige (natuur)beheerder van het werk.

3.2 Mer-(beoordelings)plicht/passende beoordeling

Voor sommige projectplannen geldt een m.e.r.-plicht. Als een project niet wettelijk m.e.r.-plichtig is op grond van Bijlage C van het Besluit m.e.r. dient, afhankelijk van de uit te voeren activiteit, vooraf nog wel beoordeeld te worden of er omstandigheden zijn die kunnen leiden tot 'belangrijke nadelige milieugevolgen'. Luidt het antwoord op die vraag bevestigend dan is toch een MER noodzakelijk.

De selectiecriteria voor deze beoordeling zijn te vinden in bijlage III bij de EU Richtlijn m.e.r. Het gaat om: de kenmerken van het project (bijv. omvang en cumulatie met andere projecten), de plaats van het projecten (bijv.

opnamevermogen van het natuurlijke milieu) en de kenmerken van het potentiële effect voor het milieu.

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Volgens het huidige Besluit m.e.r. zijn de projectplannen voor de volgende activiteiten m.e.r.-plichtig (onderdeel C):

- cat. 3.1: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een *binnenvaarweg* volgens bepaalde voorwaarden (type vaartuigen over vaarweg, omvang structurele verdieping van vaarweg, oppervlakte waarover zomerbed wordt verplaatst)
- cat. 15.2: aanleg, wijziging of uitbreiding van een *stuwdam of andere installatie voor het stuwen of permanent opslaan van water*. (10 miljoen m³ of meer per jaar)
- cat. 19.1: aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor de overbrenging van water tussen stroomgebieden die tot doel heeft eventuele waterschaarste te voorkomen, met uitzondering van overbrenging van drinkwater via leidingen (meer dan 100 miljoen m³ per jaar).
- cat. 19.2: aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor de overbrenging van water tussen stroomgebieden die niet tot doel heeft eventuele waterschaarste te voorkomen, met uitzondering van overbrenging van drinkwater via leidingen (mits het meerjarig gemiddelde jaardebiet van het bekken waaraan het water wordt onttrokken meer dan 2.000 miljoen m³ bedraagt, en de hoeveelheid overgebracht water 5% van dit debiet overschrijdt).

M.e.r.-beoordelingsplichtig (onderdeel D) zijn in ieder geval de volgende projecten:

- cat. 3.1: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een *binnenvaarweg* (laadvermogen schepen van 900 ton of meer of oppervlakte van meer dan 25 ha)
- cat. 3.2: de aanleg, wijziging of de uitbreiding van *werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken*.
- cat. 5: *landaanwinning in zee* of de wijziging of uitbreiding daarvan.
- cat. 12: aanleg, wijziging of uitbreiding van *kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen* door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, m.u.v. onderhoud of herstel.
- cat. 13: aanleg of wijziging van *waterbeheersingsproject voor landbouwdoeleinden*, met inbegrip van irrigatie – en droogleggingsprojecten

- cat. 15.3: aanleg of wijziging van een *stuwdam* of andere installatie voor het stuwen of voor de lange termijn opslaan van water (5 miljoen m³ per jaar of meer)

- cat. 19: *aanleg, wijziging of uitbreiding van werken voor de overbrenging van water tussen stroomgebieden*. Indien doel is om eventuele waterschaarste te voorkomen: als de activiteit betrekking heeft op een hoeveelheid overgebracht water van 75 miljoen m³ per jaar of meer. Indien doel niet is om waterschaarste te voorkomen: als het meerjarig gemiddelde jaardebiet van het bekken waaraan het water wordt onttrokken meer dan 2.000 miljoen m³ bedraagt, en de hoeveelheid overgebracht water 3% van dit debiet overschrijdt.

Rijkswaterstaat
Oost Nederland

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Als het projectplan in kolom 4 is genoemd wordt op het milieuonderzoek en de invloed hiervan in het projectplan uitgebreid ingegaan (paragraaf 2).

Mocht los van de m.e.r. een Passende beoordeling/ADC-toets zijn uitgevoerd op grond van de Wet natuurbescherming, dan wel een MER zijn gemaakt voor een ander besluit dat nodig is voor de uitvoering van het project, dan dient ook deze beoordeling een plaats in het projectplan te krijgen. Naar de uitkomsten van het onderzoek kan dan worden verwezen bij de motivering van het projectplan.

3.3 Andere vergunningen/besluiten

Denk hierbij aan:

- Een beschouwing over de inpasbaarheid van de in het projectplan beschreven activiteit binnen het geldende regime voor de ruimtelijke ordening (Wro), dan wel de benodigde aanpassing daarvan.
- Noemen van vergunningen en/of ontheffingen op grond van andere wetten zoals de Wabo (Wet milieubeheer, Woningwet) of andere relevante wetten, zoals de Ontgrondingenwet, de Wet natuurbescherming, de keur van het waterschap, de Wet inrichting landelijk gebied, het Activiteitenbesluit, het Besluit lozen buiten inrichtingen of het Besluit bodemkwaliteit, dan wel het Binnenvaartpolitiereglement of de Algemene plaatselijke verordening (APV).

3.4 Geldingsduur

In het model is geen onderdeel `geldingsduur` opgenomen. Eventueel kan echter een bepaling worden opgenomen waarmee het besluit geldt voor bepaalde tijd, bijv. "*Dit besluit is van kracht tot x jaar na de datum waarop het besluit onherroepelijk is geworden/datum*" of: "*het in dit besluit beschreven project dient uiterlijk 2028 te zijn gerealiseerd*". Voor afloop van die termijn moet het besluit wel gewijzigd worden als het project nog niet (volledig) is uitgevoerd.

3.5 Schadevergoeding/nadeelcompensatie

In het projectplan dient te worden verwezen naar de mogelijkheid om op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek in te dienen om een vergoeding van de schade als gevolg van het projectplan, die

redelijkerwijs niet of niet geheel ten laste van de benadeelde hoort te blijven.

Voor de behandeling van verzoeken die bij Rijkswaterstaat binnenkomen wordt – tot de inwerkingtreding van het specifieke hoofdstuk over nadeelcompensatie en schadevergoeding in de Algemene wet bestuursrecht - de Beleidsregel nadeelcompensatie Infrastructuur en Milieu 2015 toegepast.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Schade die geen gevolg is van het rechtmatig genomen projectplan, maar ontstaat bij de uitvoering van het project (bijv. door bouwfouten), komt in aanmerking voor vergoeding vanwege onrechtmatig handelen.

4. Wie stelt het projectplan vast?

Het is gewenst om de rollen van opstellen en vaststellen van de projectplannen binnen RWS gescheiden te houden. Dit betekent dat het plan wordt opgesteld door de projectleider/manager voor het project en dat het plan vervolgens wordt vastgesteld op een ander niveau (waterafdeling binnen RWS).

De Inspectie (Leefomgeving en Transport, voorheen IVW) en DG RWS hebben een afspraak gemaakt over de rol van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bij projectplannen.

Het proces komt – kort samengevat – op het volgende neer.

- a. Projectleiders/-managers van RWS stellen voor de in aanmerking komende projecten een projectplan op en melden dit aan de ILT (toezending concept).
- b. Ten behoeve van een zuivere interne rolverdeling ondertekent de directeur van de afdeling Netwerk Ontwikkeling of Afdeling vergunningverlening van de betrokken RWS-dienst het projectplan (namens de Minister), na een inhoudelijke toets door de afdeling Vergunningverlening. Met eventuele opmerkingen van de ILT wordt rekening gehouden en eventuele afwijking van het advies van de ILT wordt goed gemotiveerd.
- c. De ILT ontvangt een afschrift van het projectplan en geeft eventuele opmerkingen door aan de projectleider.
- d. De ILT ziet er vervolgens op toe dat RWS zijn taak en verplichtingen conform de in het besluit opgenomen waterstaatkundige belangenafweging en voorwaarden naar behoren uitvoert c.q. nakomt.
- e. Eventueel bezwaar en beroep wordt door RWS afgehandeld, maar de uitkomst wordt eveneens gemeld aan de ILT.

De Waterwet voorziet niet in de situatie dat meerdere waterbeheerders voor een waterstaatsproject één projectplan vaststellen. Indien een project wijziging brengt in waterstaatswerken van verschillende beheerders stellen de verschillende beheerders (waterschap en RWS) - in samenspraak –ieder hun eigen projectplan vast.

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

5. Voorbereidingsprocedure

5.1 Algemeen

De wetgever heeft ervoor gekozen om aan de voorbereiding en vaststelling van een projectplan voor reguliere waterstaatwerken geen bijzondere eisen te stellen. Alleen indien het een primaire waterkering betreft gelden voor RWS de specifieke procedureregels van art. 5.5 e.v. van de Waterwet.

Het projectplan is dus vormvrij en er geldt geen maximale beslistermijn omdat het géén besluit op aanvraag is. Afhankelijk van de complexiteit en gevoeligheid, kan de beheerder de meest geschikte voorbereidingsprocedure kiezen.

Voor projectplannen die géén betrekking hebben op primaire waterkeringen kan door RWS gekozen kan worden voor de openbare voorbereidingsprocedure op grond van afdeling 3.4 Awb. Anders wordt de niet-openbare procedure gevolgd voor de totstandkoming van dit besluit. In dat geval hoeft geen ontwerp te worden gemaakt, maar dient het definitieve besluit wel bekend te worden gemaakt in de Staatscourant. Als wordt volstaan met publicatie van de zakelijke inhoud, dan dient het geheel ter inzage te worden gelegd.

Reden om te kiezen voor afdeling 3.4 Awb is de betrokkenheid van nog onbekende belanghebbenden. Dat zal zich vooral bij omvangrijke projecten voordoen. Het sluit aan bij de bedoeling van de wetgever om de projectplannen voor grote projecten via een openbare voorbereidingsprocedure te nemen. Verder heeft deze voorbereidingsprocedure voor de overheid als voordeel dat er later geen (tijdrovende) bezwaarschriftmogelijkheid is. Daarnaast dienen - ook als niet voor de openbare voorbereidingsprocedure wordt gekozen - eventuele belanghebbenden toch te worden gehoord over het voornemen een projectplan te maken.

Indien wel voor afd. 3.4 Awb wordt gekozen kunnen zienswijzen worden ingebracht tegen een ontwerpbesluit dat ter inzage wordt gelegd, na een openbare bekendmaking in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen. Publicatie in de Staatscourant hoort daar ook bij. Belanghebbenden kunnen mondeling of schriftelijk zienswijzen inbrengen tegen het ontwerp.

De proceduretijd zal naar schatting ongeveer 4-6 maanden bedragen, afhankelijk van de indiening van zienswijzen. Omdat een projectplan niet op aanvraag wordt genomen geldt geen maximale wettelijke beslistermijn. Wel wordt aanbevolen om in het geval geen zienswijzen

tegen het ontwerp worden ingediend binnen 4 weken na afloop van de zienswijzentermijn een definitief besluit te nemen

**Rijkswaterstaat
Oost Nederland**

Datum
14 april 2020

Ons kenmerk
RWS-2020/

Na bekendmaking van het besluit is binnen 6 weken beroep mogelijk op de rechtbank, en (later) eventueel hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak.

5.2 Crisis- en herstelwet

De Crisis- en herstelwet (Chw) kent een aantal bepalingen die ook voor het projectplan van belang zijn. Het projectplan op grond van art. 5.4, lid 1, Waterwet is genoemd als één van de besluiten waarop afdeling 2 van hoofdstuk 1 (*bijzondere bepalingen voor projecten*) van de wet van toepassing is. Als de Chw van toepassing is op het projectplan, is deze wet ook van toepassing op de uitvoeringsbesluiten.

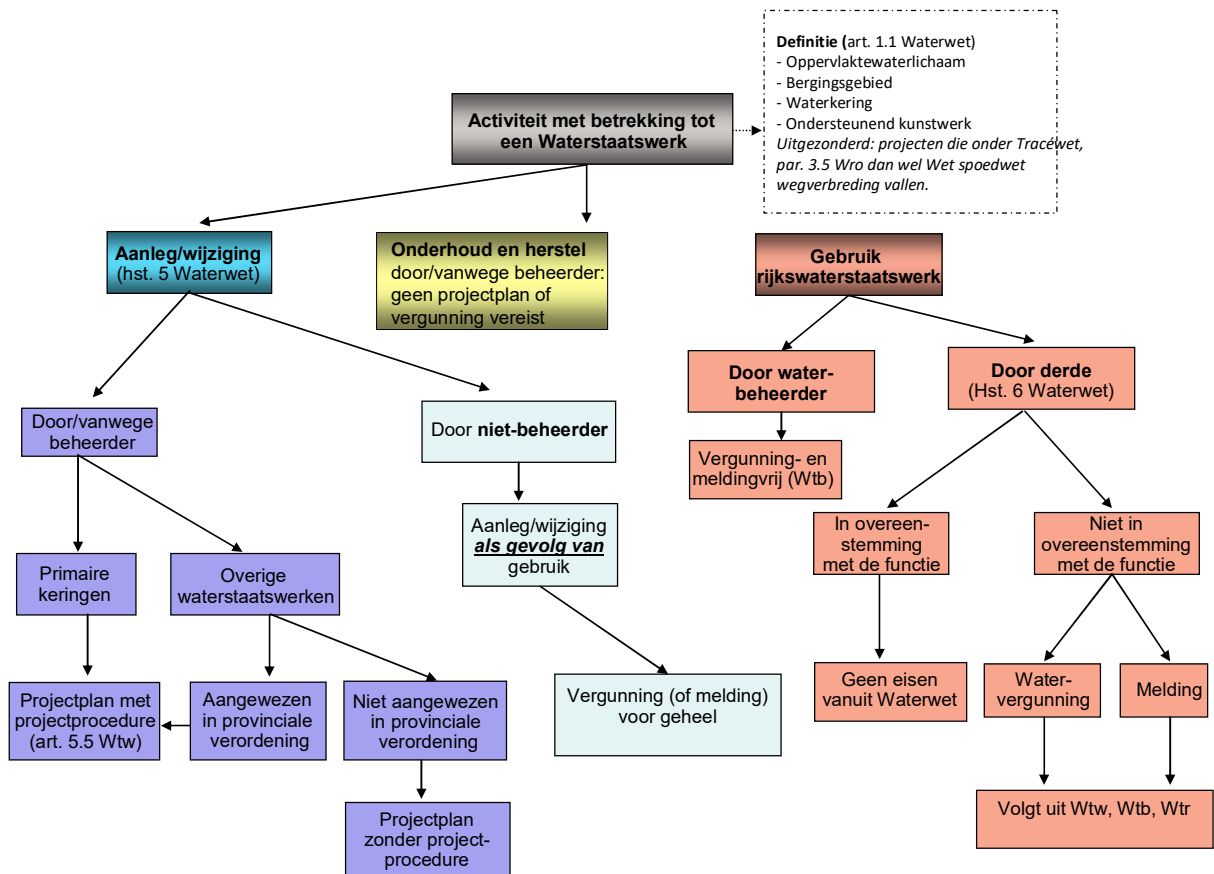
De Chw heeft als doel een versoepeling van de bestuursrechtelijke en milieuregels voor bepaalde projecten van algemeen belang, ter bevordering van de economie.

In het *Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet* staat in artikel 11 dat indien afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de CHW op een besluit van toepassing is, dit in het besluit en bij de bekendmaking of mededeling van het besluit wordt vermeld. Verder staat in artikel 11 dat bij het besluit en bij de bekendmaking wordt vermeld dat

- o **a.** de beroepsgronden in het beroepschrift worden opgenomen;
- o **b.** het beroep niet-ontvankelijk wordt verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend, en
- o **c.** deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.

Deze informatie is terug te vinden in het projectplan (onder 'procedure'). Ook de bekendmaking van het besluit dient dit expliciet te worden vermeld.

Keuzeschema Waterwet-projectplannen Rijkswaterstaat